Policy för tobak, nikotin och koffeinprodukter

Syfte

Friskolan Vintergatan ska erbjuda en tobaks- och nikotinfri skoltid och en skolmiljö där elever inte använder koffeinpåsar eller liknande produkter. Syftet är att främja elevernas hälsa, trygghet och studiero samt att förebygga användning av produkter som kan påverka hälsa och välbefinnande.

Mål

Målet är att elever inte använder tobaks- eller nikotinprodukter eller koffeinpåsar under skoltid och att skolans område är en miljö där rökning och användning av produkter som omfattas av lagens rökförbud inte förekommer. Skolan ska samtidigt arbeta förebyggande genom undervisning, tydliga vuxna och stöd till elever utifrån behov.

Vad innebär tobaks- och nikotinfri skoltid?

För elever gäller skolans policy under hela skoltiden, även vid aktiviteter, studiebesök, resor och läger som genomförs inom ramen för skolans verksamhet.

Policyn omfattar bland annat:

- cigaretter, cigarrer och andra tobaksprodukter för rökning
- e-cigaretter och vape, med eller utan nikotin
- upphettade tobaksprodukter och vattenpipa
- snus och andra tobaksprodukter för oralt bruk
- tobaksfria nikotinprodukter, exempelvis nikotinpåsar (vitt snus).
- koffeinpåsar och liknande produkter som är avsedda att användas i munnen och tillföra koffein.

På skolans område gäller det lagstadgade rökförbudet dygnet runt för alla som vistas där. Rökförbudet omfattar bland annat tobaksrökning, e-cigaretter, upphettade tobaksprodukter och andra produkter som till användningssättet motsvarar rökning. Snus och tobaksfria nikotinpåsar omfattas inte av det lagstadgade rökförbudet på skolgårdar, men omfattas av Friskolan Vintergatans egen policy under skoltid.

Koffeinpåsar

Koffeinpåsar är inte tobaks- eller nikotinprodukter och omfattas därför inte av lagstiftningen om tobak och nikotin på samma sätt. Friskolan Vintergatan tillåter inte att elever använder koffeinpåsar eller liknande produkter under skoltid eller i skolans verksamhet. Kaffe, te och andra vanliga koffeinhaltiga drycker omfattas inte av denna formulering. Energidryck regleras särskilt i skolreglerna.

Ansvar

Rektor ansvarar för att policyn är känd, följs upp och ingår i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete. All personal bidrar till att upprätthålla en tobaks- och nikotinfri skoltid genom att vara tydliga, agera när användning uppmärksammas och hänvisa elever till stöd vid behov.

Elevhälsan medverkar i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete och kan ge stöd till elever utifrån behov.

Förebyggande arbete

- Elever och vårdnadshavare informeras om policyn vid läsårsstart och vid behov.
- Skolan arbetar med frågor om alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin inom undervisningen och i det hälsofrämjande arbetet.
- Skolans område är tydligt skyltat där det krävs för att informera om rökförbudet.
- Elever som använder tobak, nikotin eller koffeinpåsar kan erbjudas stöd och vägledning genom elevhälsan och vid behov hänvisas vidare till lämplig vård eller stödverksamhet.

Om en elev använder tobak, nikotin eller koffeinpåsar under skoltid

När en elev använder tobaks- eller nikotinprodukter eller koffeinpåsar under skoltid agerar skolan i enlighet med skolreglerna och skolans gemensamma konsekvensplan.

Eftersom användning av tobak, nikotin och koffeinpåsar också kan vara en hälsofråga kan skolsköterska eller kurator involveras för stödjande samtal och uppföljning. Elevhälsans insatser är stödjande och förebyggande och ersätter inte skolans hantering enligt skolreglerna och konsekvensplanen.

Vid oro för elevens hälsa eller situation

Om användningen väcker oro för elevens hälsa, mående eller livssituation gör skolan en bedömning av vilket ytterligare stöd som behövs. Elevhälsan involveras utifrån behov och skolan följer gällande rutiner för samverkan och anmälningsskyldighet.

Lagstiftning

Policyn kompletterar gällande lagstiftning. Rökförbudet på skolgårdar regleras i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Åldersgränsen för försäljning av tobaksvaror, e-cigaretter och påfyllningsbehållare är 18 år. Tobaksfria nikotinprodukter regleras särskilt i lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter, där det också finns en 18-årsgräns för försäljning och utlämnande i näringsverksamhet.

Implementering och uppföljning

- Rektor ansvarar för att personalen känner till policyn och de rutiner som hör till den.
- Policyn görs tillgänglig för elever och vårdnadshavare och publiceras på skolans webbplats.
- Arbetet följs upp inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete och revideras vid behov.